

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philippi Melanchthonis Grammatica Latina

Melanchthon, Philipp

Wittebergae, 1621

De Conjunctione

[urn:nbn:de:bsz:31-112308](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-112308)

nes inter se componuntur, *ut, Insuper, Desuper*; non amplius Præpositiones manent, sed Adverbia fiunt. Nota etiam *Ex adversum*.

DE CONIUNCTIONE.

CAPUT I.

QUID CONIUNCTIO, ET
QVÆ EJUS ACCIDENTIA.

* Quid est Coniunctio?

- Coniunctio est pars Orationis, quæ superioribus sententiis¹ aut partibus subinde alias annectit. *ut, Nox, &² Amor, Vinumq; nihil moderabile svadent. Ovid. lib. 1. Amor. el. 6.*

† Quid accidunt Coniunctioni?

Tria: Figura, Significatio,³ & Ordo.

3.

CAPUT II.

DE FIGURA CONIUNCTIONUM.

* Quid sunt Figurae Coniunctionum?

Duæ: Simplex. *ut, Nam, Ideo, Si, Enim.*
& Composita. *ut, Namque, Ideoque, Siquidem, Enimvero.*

CAP.

CAPUT III.

DE SIGNIFICATIONE SEU
Potestate Conjunctionum.

* Quot sunt Significationes Conjunctionum?

Significationes Conjunctionum variae sunt. Praecipue autem sunt duodecim: Copulativa, Disiunctiva, Electiva, Adversativa, Concessiva, Conditionalis, Exceptiva, Explanativa, Causalis, Conclusiva seu Ratiocinativa, Ordinis seu Continuativa, & Completiva.

* Da Coniunctiones harum Significationum.

I. Copulativa¹ sunt, *Et, Que, Quoque, Ac, Atque, Etiam, Simul, Cum, Tum, Item, Itemque, Quinetiam, Sedet, Adeo* [pro Etiam.] Quo referuntur etiam, *Nec, Neque, Neu, Neve.*

1.
2.

II. Disiunctiva³ *Ve, Vel, Aut, Sed Contradictum/ Seu Sen, Sive Sive.*

3. 4.

III. Electiva⁵ *Quam, Ac, Atque.*

5.
6.

IV. Adversativa⁷ *At, Sed Uber, Atque, Atque, Autem, Verum, Verò, Verum enimvero, Interea, Interim, Tamen.*

7.

V. Concessiva⁸ *Etsi, Etiam si, Tametsi, Quamquam, Quamvis, Licet, Ut, Quidem, Equidem, Sandè, Saltem.*

8.

VI. Conditionales¹⁰ *Si, Sin, Ni, Nisi, Nonnisi/ Siquidem, Atado, Nux/ Dum, Dummodo, Quodsi, Quoad, Quatenus, Alioqui, Cateroqui, Alias.*

9.
10. 11.

VII. Exce-

12. VII. Exceptivæ, ¹² Nisi, ohne nur / Praterquam, Extraquam.
13. VIII. Explanativæ, ¹³ Seu, Sive, Vel, Scilicet, ¹⁴ Videlicet, Nempe, Quippe, Nimirum, Et, ¹⁴ Que. Ut, Puta, Utpote.
14. IX. Causales, ¹⁵ Nam, Namque, Enim. Et enim, Quia, Quòd, Quoniam, Quando, Quandoquidem, Quandoque, Si, Siquidem, Quippe, Ideò, Propterea, Quum, Postquam, Ut, Ne, Quò, Quominus, Quin, Enimverò. ¹⁶
15. X. Conclusivæ seu Ratiocinativæ, ¹⁷ Ergò, Ideò, Igitur, Idcirco, Quapropter, Proinde, Quamobrem, Quare, Itaque, Propterea, Quocirca. Utiqve.
16. XI. Ordinis seu Continuativæ, ¹⁸ Insuper, Postea, Postquam, Denique, Deinde, Deinceps, Præterea, Tum, Item, Primum, Primo, Secundo, Ultimo, Postremo, Porro, Ceterum, Ad hoc, Adhuc.
17. XII. Completivæ, ¹⁹ Nam, Ne, Ergò, Igitur.

CAPUT IV.

DE ORDINE CONIUNCTIONUM.

* Quotuplex est Ordo i Coniunctionum in oratione?

Triplex: Præpositivus, Postpositivus, & Communis seu Indifferens.

* Quæ Coniunctiones sunt Præpositivæ?

Quæ

Quæ in oratione tantum præponuntur. 2.
ut, Nam, Quare, Ac, At, Ast, Nec, Si, Quin, Ni-
si, Sin, Seu, Sive, Verum.

* Quæ Coniunctiones sunt Postpositivæ? 3

Quæ in oratione tantum postponuntur. 4
ut, Que, Enim, Autem, Quoque, Verò.

* Quæ Coniunctiones sunt Communes seu
Indifferentes?

Quæ indifferenter, 5 aliàs in oratione
præponuntur, aliàs postponuntur. ut, Ergò, I-
gitur, Itaque, Quoniam, Tamen, Nam Comple-
tivum.

DE INTERJECTIONE.

* Quid est Interjectio?

Interjectio est pars Orationis, quæ pro-
pmodum non est dictio, sed plerumque 1 So-
nus inconditus, animi affectionem signifi-
cans. ut: Papa, Vab, Hui, Ab, Prob.

† Quot accidunt Interjectionibus?

Unum, nempe Significatio.

† Quot sunt genera Significationum Inter-
jectionis?

Totidem ferè, quot affectus animi, aut in-
de provenientes corporis & vocis gestus.

* Recense præcipuas 2 Significationes inter-
jectionum? 2.

Interjectionum aliæ sunt,

A miran-

CONIUNCTIONE

va. 12. Nisi, obsequium

am.

anativæ, 13. Sen, Sen, Pli

Nempe, Quippe, Numquam

pro.

s, 14. Nam, Namque, Etenim

d, Quoniam, Quia, Quod

loque, Si, Simpliciter, Quia

Quam, Postquam, Ut, Quia

Enimvero.

seu Ratiocinativa

circò, Quapropter, Quia

Itaque, Propere

Continuativa,

n, Denique, Denique

Item, Primum, Primum

emò, Porro, Caterum

va, 15. Nam, Ne, Ergo

ut IV.

NE CONJUN

tionum.

Ordo 1 Coniunctionum in

ratione?

trivus, Postpositivæ

indifferens.

tionum sunt Præpositivæ